

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa

6.Kbf.34/2025/9.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2025. október 3. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A felfegyverkezve elkövetett garázdaság büntette és más bűncselekmény miatt Terhelt1 volt őrzető vádlott ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2025. március 20. napján kihirdetett 42.Kb.165/2023/39-I. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést 400 (négy száz) napi tétel, napi tételenként 1.500 (ezeröttszáz) forint pénzbüntetésre súlyosítja.

A 600.000 (hatszáz ezer) forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Ebben az esetben egy napi tétel összegének helyébe egy napi szabadságvesztés lép.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyja azzal, hogy a vádlott testi épség elleni bűncselekményének helyes jogszabályi megjelölése a Btk. 164. § (1) és (3) bekezdése.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2025. március 20. napján kelt 42.Kb.165/2023/39-I. számú ítéletével Terhelt1 volt őrzető vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 339. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés d) pontja szerint minősülő garázdaság büntetében, valamint a Btk. 165. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő súlyos testi sértés büntetékének kísérletében, ezért – halmazati büntetésül – 300 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint, összesen 300.000 forint pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés meg nem fizetése esetére rendelkezett annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására, és kötelezte a vádlottat, az eljárás során felmerült 203.768 forint bűnügyi költség megfizetésére.

[2] Az ügyész a nyilatkozattételre három munkanap gondolkodási időt tartott fenn, majd a törvényes határidőn belül fellebbezést jelentett be a vádlott terhére súlyosítás, börtön fokozatú, végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetés kiszabása érdekében. A védő a kihirdetett ítéletet tudomásul vette.

[3] Az ügyész előterjesztette fellebbezése írásbeli indokolását, amelyben kifejtette, hogy a jelen ügyben a sértettet ért sérülésen kívül hátrányos következményként értékelendő az is, hogy a vádlott a bűncselekményeket katonaként több személy – különösen katonák – jelenlétében követte el, így sérült a honvédség társadalmi megítélése. A katonai tanács helyesen állapította meg az értékelhető súlyosító és enyhítő körülményeket, azonban tévesen döntött, amikor a Btk. 82. § (1) és (3) bekezdései alkalmazásával a törvényben előírtnál enyhébb büntetési nemet alkalmazott. Az elsőfokú bíróság által kiszabott pénzbüntetésnek generális prevenció hatása nincs, a katonai életviszonyok által megkövetelt szigorú fegyelem megőrzéséhez nem elegendő. Ezért a büntetési célok elérése érdekében a vádlottal szemben végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett börtön fokozatú szabadságvesztés kiszabását indítványozta.

[4] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.339/2025/3. számú átiratában a katonai ügyészi fellebbezést fenntartotta. Kifejtette, hogy az elsőfokú katonai tanács a büntetőeljárást a perrendi szabályok betartásával folytatta le, és hatályon kívül helyezést eredményező abszolút vagy relatív hatályú eljárási szabálysértést nem vétett. Utalt arra, hogy az ítéleti tényállás megalapozottsága a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja alapján nem vizsgálható, ugyanakkor a korlátozott felülbírálat esetén is lehetőség van a történeti tényállásban történt elírások kijavítására. Erre figyelemmel indítványozta az ítélet történeti tényállásában a vádlott név elírásának helyesbítését. Utalt arra, hogy az elsőfokú katonai tanács indokolási kötelezettségét a Be. 562. § (2) bekezdésében foglaltakon túlmenően teljesítette, és szükségtelenül kitért a bizonyítékok értékelésére.

[5] A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint a törvényszék okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére és helyes a cselekmények jogi minősítése is. Megjegyezte, hogy helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor halmazatban állapította meg a garázdaság büntetettét és a súlyos testi sértés büntetettének kísérletét, amely megfelel a Kúria 34. Büntető kollégiumi véleményében kifejtett álláspontnak. Kifogásolta azonban, hogy az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása körében irányadó körülményeket hiányosan tárta fel és nem a valós súlyuknak megfelelően értékelte. Indítványozta további súlyosító körülményként figyelembe venni, hogy a vádlott cselekménye a Magyar Honvédség tekintélyét súlyosan rombolta, hiszen azt mind bajtársai, mind kívülálló személyek is észlelték, továbbá, hogy a jelen eljárásban terhére rótt bűncselekmények elkövetése miatti megalapozott gyanú közlését követően 2 nappal újabb szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmény elkövetése miatt hallgatták ki gyanúsítottként, majd került sor vádemelésre vele szemben. A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint a vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetés eltúlzottan enyhe szankció, melynek súlyosítása, szabadságvesztés büntetés kiszabása szükséges és indokolt, azonban a vádlott javára értékelhető enyhítő körülmények nyomatékára figyelemmel alaposan feltehető, hogy a büntetés célja annak végrehajtása nélkül

is elérhető. Felhívta a figyelmet arra, hogy próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetés kiszabása esetén kötelezően vizsgálni kell az előzetes bírósági mentesítés lehetőségét. Kifejtette ezzel összefüggésben, hogy a Magyar Honvédség tekintélyét súlyosan sértő bűncselekményt elkövető vádlott esetében nem lát lehetőséget előzetes mentesítés alkalmazására. Összességében arra tett indítványt, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg, és a vádlottal szemben a Btk. 34. §-a alapján – a pénzbüntetés mellőzésével – szabjon ki határozott ideig tartó szabadságvesztés büntetést, melynek végrehajtási fokozatát börtönben határozza meg. A kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtását a Btk. 85. § (1) és (2) bekezdései alapján próbaidőre függessze fel. A Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontja alapján állapítsa meg – végrehajtás esetére – a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

[6] A védő a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsánál előterjesztette az ügyészi fellebbezéssel kapcsolatos észrevételeit, melyben indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítéletét védenccé vonatkozásában hagyja helyben. Kifejtette azon álláspontját, hogy az elsőfokú katonai tanács a perrendi szabályokat betartotta, az ítélet hatályon kívül helyezését eredményező eljárási szabálysértést nem vétett, megalapozott tényállást állapított meg, és a cselekmény jogi minősítése is törvényes. Helyesen vette számba a büntetéskiszabási körülmények között enyhítő körülményként, hogy szolgálati viszonyát megszüntették, a bekövetkezett időmúlást, és azt is, hogy a cselekmény másik résztvevőivel szemben az ügyészség nem emelt vádat, továbbá védenccé büntetlen előéletét. Álláspontja szerint téves az az ügyészi megállapítás, mely szerint az elsőfokú bíróság hiányosan tárta fel a büntetés kiszabása körében irányadó körülményeket és azokat nem valós súlyuknak megfelelően értékelte. Utalt arra, hogy a cselekmény további résztvevői még jelenleg is a Magyar Honvédség állományába tartoznak, pedig az ítéleti tényállás szerint is elfogadták a vádlott kihívását, de nem indult velük szemben eljárás. Kifogásolta a védő, hogy a vádhatóság valamilyen ismeretlen szempontrendszer szerint válogatott a jogellenes cselekményt elkövető személyek között. Kifejtette továbbá, hogy az a körülmény, hogy védenccével szemben utóbb ittas járművezetés vétsége miatt eljárás indult nem értékelhető súlyosító körülményként, az ártatlanság vélelmére figyelemmel, mert nem lehet tudni, hogy abban a cselekményben a bűnössége megállapításra kerül-e. Egyetértett azzal, hogy helyesen, az elsőfokú bíróság nyomatékos enyhítő körülményként vette figyelembe az időmúlást, mert a vádlottnak nem felróhatóan a cselekmény elkövetésétől már három és fél év eltelt, továbbá arra is, hogy a vádlott jelenleg külföldön hitéleti misszióban vesz részt, tehát a társadalom tagjait pozitív magatartásra ösztönzi. Ezért arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítéletét hagyja helyben.

[7] A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében az írásbeli beadványában foglaltakat tartotta fenn, kiegészítve azzal, hogy az abban hivatkozott időmúlás tovább hosszabbodott.

[8] Az ügyész által bejelentett fellebbezés tartalmára figyelemmel az ügyben a felülbírálat a Be. 590. § (3) és (5) bekezdésében foglaltakra figyelemmel korlátozott. Ebből következően a másodfokú bíróság a felülbírálat során vizsgálta, hogy az elsőfokú katonai

tanács nem vétett-e olyan eljárási szabálysértést, amely az ítélet hatályon kívül helyezését eredményezné, valamint az elsőfokú ítéletnek a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseit.

[9] A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács tárgyalása során nem követett el olyan a Be. 607. § (1) bekezdésében a Be. 608. § (1) bekezdésében, valamint a Be. 609. § (1) bekezdésében írt eljárási szabálysértést, amely az ítélet hatályon kívül helyezését eredményezné. Eljárási szabályok megsértésére az érdekeltek nem hivatkoztak. A másodfokú katonai tanácsnak azonban vizsgálnia kellett, hogy a távollévő vádlott kézbesítési megbízottja, védője útján megismerte-e az elsőfokú bíróság által vele szemben hozott ítéletet. A vádlott a 2024. július 2-i tárgyalási nap végén lemondott a tárgyaláson való jelenlét jogáról és a védőjét kézbesítési megbízotti feladatok ellátásával bízta meg, melyet ő elfogadott. A katonai bírő kellő részletességgel kioktatta az érdekelteket a vonatkozó szabályokról. A 2025. március 20. napján tartott tárgyaláson a vádlott nem volt jelen, és az ítélet kihirdetését követően a védő többes számot használva úgy nyilatkozott, hogy tudomásul vesszük az ítéletet. Megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a védő nyilatkozatát mindkettőjük nevében tett nyilatkozatként elfogadva nem vizsgálta, hogy az ítéletet mikor kell kézbesítettnek tekinteni. A Be. 451. § (4) bekezdésében, 549. § (4) bekezdésében, 452. § (2) bekezdésében, 455. § (4) bekezdésében és 562. §-ában foglaltakra figyelemmel a jelenlét jogáról lemondott, a kihirdetéskor távollévő vádlottnak szóló ügydöntő határozat is szükségszerűen kizárólag rendelkező részből és jogorvoslati részből állhat. Indokolást nem tartalmazhat. A vádlottnak szóló ügydöntő határozat kézbesítése a kézbesítési megbízotton keresztül történik, így, ha a kézbesítési megbízotti feladatok ellátásával megbízott védő személyesen jelen van, akkor a bíróság az ügydöntő határozat kihirdetése után a Be. 130. § (1) bekezdés c) pontja alapján személyesen kézbesítheti részére, amelyet a jegyzőkönyv igazolhat, így a vádlott tekintetében a kézbesítés hatálya a Be. 136. § (7) bekezdésére figyelemmel a kihirdetést követő 15. napon is beállhat, ami egyúttal a jogorvoslat bejelentésére nyitva álló, a Be. 582. § (3) bekezdése szerinti 8 napos határidő kezdetét is jelenti. A tárgyalási jegyzőkönyvből megállapítható, hogy a katonai bírő kizárólag a három munkanap gondolkodási időt fenntartott ügyész figyelmét hívta fel a fellebbezési határidőre, a vádlott felé kézbesítési megbízottja útján nem intézkedett. Az indokolással ellátott ítélet nem tartalmaz a vádlott jogorvoslati lehetőségére vonatkozó kioktatást. A másodfokú bíróságnak nem volt más lehetősége, mint az, hogy a védőt, a kézbesítési megbízottat a nyilvános ülésen nyilatkoztatta arra, hogy védence részére az ítélet kézbesítése megtörtént, megismerte, annak tartalmát. A védő úgy nyilatkozott, hogy az elsőfokú ítélet kézbesítése a vádlott részére megtörtént.

[10] Az ügyész a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontja alapján terjesztett elő fellebbezést, az kizárólag a büntetés kiszabására vonatkozó ítéleti rendelkezést támadta. A Be. 590. § (3) bekezdéséből következően így a felülbírálat csak az ítélet fellebbezéssel sérelmezett rendelkezéseit érinti, és nem vizsgálta a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletben írt tényállás megalapozottságát. A bűnösség megállapítása és a jogi minősítés helyessége vizsgálatának során tehát az elsőfokú ítéletben írt történeti tényállás képezte a felülbírálat alapját. Helyesen utalt azonban arra a fellebbezési főügyész, hogy az elsőfokú bíróság által rögzített történeti tényállás névelírásokat tartalmaz. Az elsőfokú ítélet történeti tényállása [5] bekezdés első és utolsó előtti sorában is a katonai tanács a vádlott nevét tanúsként jelölte meg. A BH 2022. 34. eseti döntés III. pontjában írtak szerint korlátozott felülbírálat esetén a

történeti tényállás kizárólag a kijavításra vonatkozó szabályok szerint érinthető. Figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság részéről kifejezetten a Be. 453. § (1) bekezdésében írt elírás történt, a másodfokú bíróság a Be. 453. § (6) bekezdése alapján a vádlott nevét Terheltlra javította.

[11] Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor Terheltl volt őrzetű vádlott bűnösségét a váddal egyezően a Btk. 339. § (1) bekezdésébe ütközű és a (2) bekezdés d) pontja szerint minűsűlű garázdaság bűntettében, valamint súlyos testi sértés bűntettének kísérletében megállapította. Észlelte a másodfokú bíróság, hogy a törvényszék ítélete rendelkező részében a vádlott testi épség elleni bűncselekményét helyesen nevezte meg, de tévedett, amikor jogszabályi hivatkozásként a Btk. 165. § (1) és (3) bekezdéseit jelölte meg. A nyilvánvaló elírást a másodfokú bíróság annyiban javította ki, hogy ezen bűncselekmény helyes jogszabályi megjelölése a Btk. 164. § (1) és (3) bekezdése. A törvényszék ítélete [17] bekezdésében fejtette ki a bűnösség megállapításával és a jogi minűsítéssel kapcsolatos álláspontját, mellyel a másodfokú bíróság egyetértett. Azt csupán annyiban egészítette ki, hogy a Kúria 34. számű Bűntető kollégiumi véleményében foglaltak szerint bűnhalmazat létesűl, ha az elkövetű egy cselekménnyel a garázdaság, valamint a testi sértés vagy a rongálás törvényi tényállását is megvalósítja, feltéve, hogy a testi sértés vagy a rongálás törvényi büntetési tétele nem súlyosabb, mint a garázdaságé. Figyelemmel arra, hogy a rendelkező részben írt bűncselekmények büntetési tétele egyaránt három évi szabadságvesztés, így halmazatban történű megállapításuknak volt helye.

[12] Az ügyészi fellebbezés részben alapos.

[13] Az elsőfokú bíróság ítéletében alapvetűen helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehetű körűlményeket, csupán a súlyosító körűlmények szorulnak kiegészítésre azzal, hogy a vádlott magatartása a Magyar Honvédség tekintélyét rombolta. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a Btk. 33. § (4) bekezdésében írt rendelkezés alkalmazásával a vádlottal szemben a törvényben írt szabadságvesztés helyett pénzbűntetést szabott ki. A vádlott szolgálati viszonya már megszűnt, és az ügyben olyan jelentűs idűműlűs következett be, hogy az a halmazatban állű mindkét bűncselekmény büntetési tételének felsű határát meghaladja. Megállapíthatű ugyanakkor, hogy a katonai tanács által kiszabott pénzbűntetés napi tételeinek száma nem arányos a cselekmények tárgyi súlyával, valamint a törvényi minimumban megállapított napi tétel összeg eltűlzottan enyhe, nem tűkrűzi a vádlott vagyoni és jűvedelmi viszonyait. Ezért a Fűvűrosi Ítéltűbűla Katonai Tanácsa a Fűvűrosi Tűrvényszék Katonai Tanácsának ítéletét megvűltoztatta, és a vádlottal szemben kiszabott pénzbűntetést 400 napi tétel, napi tételenként 1500 Ft, összesen 600.000 Ft pénzbűntetésre súlyosította. A másodfokú bíróság álláspontja szerint megvűltoztatott napi tétel szám és napi tétel összeg tűkrűzi megfelelűen a cselekmény tárgyi súlyát, és a vádlott egyéni anyagi teherbíró képességét. Ez a büntetés szolgálja megfelelűen a Btk. 79. §-ában írt büntetési célakat.

[14] A Fővárosi Törvényszék ítélete egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság helyes indokai alapján helybenhagyta, a vádlott testi épség elleni bűncselekményének jogszabályi megjelölése helyesbítésével.

[15] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 606. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2025. október 3.

Dr. Török Zsolt hb. dandártábornok s.k.

a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k.

Dr. Szabó Éva hb. ezredes s.k.

előadó bíró

bíró

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának 42.Kb.165/2023/39-I. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának 6.Kbf.34/2025/9. számú ítélete folytán 2025. október 3. napján a rendelkező részben írt változtatással jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2025. október 3.

Dr. Török Zsolt hb. dandártábornok s.k.

a tanács elnöke

..